

Nazwa kwalifikacji: **Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej**
Oznaczenie kwalifikacji: **R.16**
Numer zadania: **01**

Wypełnia zdający

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

R.16-01-18.06

Czas trwania egzaminu: **180 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2018
CZEŚĆ PRAKTYCZNA

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na **KARCIE OCENY** w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 7 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz **KARTĘ OCENY** na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

W gospodarstwie jest 65 krów mlecznych rasy phf o średniej masie ciała 600 kg. Stado jest pod kontrolą użytkowości mlecznej. Dawka pokarmowa dla krów w laktacji ustalana jest po analizie raportów wynikowych R-W opracowanych według wyników uzyskanych z kontrolnych udojów. Wszystkie krowy w stadzie otrzymują jednakową dawkę pasz objętościowych podawaną w formie TMR z wozu paszowego (*wspólna część dawki dla stada zaznaczona jest kolorem szarym w dokumencie „Dzienna dawka pokarmowa...”*). Mieszanka treściwa zadawana jest indywidualnie ze stacji paszowej.

Krowy zagrożone kwasicią, zasadowicią lub wymagające indywidualnej korekty dawki pokarmowej z innych przyczyn, umieszcza się w wydzielonym sektorze obory i zadaje pasze treściwe „z ręki”.

- Wykonaj analizę składu mleka z ostatniego próbnego udoju i zapisz w tabeli 1. Podejmij decyzję dotyczącą korekty żywienia krowy zagrożonej chorobą z powodu niskiej zawartości mocznika w mleku.
- Oblicz dzienne zapotrzebowanie na składniki pokarmowe krowy zagrożonej uwzględniając wyniki składu jej mleka-wypełnij tabelę 2.
- Przelicz dawkę pokarmową dla krowy zagrożonej, wprowadzając do dawki paszę wynikającą z „zaleceń kontroli składu dawki na podstawie ilości mocznika w mleku”. Oceń zbilansowanie dawki wypełnij tabelę 3.
- Wykonaj analizę zawartości mocznika pastewnego w dawce. Oblicz dopuszczalną normę mocznika pastewnego dla krowy, oblicz jego zawartość w dawce kiszonki z kukurydzy i oceń spełnienie kryterium normy-wypełnij tabelę 4.
- Oblicz roczne zapotrzebowanie na kiszonkę z kukurydzy z dodatkiem mocznika dla stada krów w gospodarstwie oraz zapotrzebowanie na mocznik pastewny do sporządzenia kiszonki na cały rok żywienia krów- wypełnij table 5 i 6.
- Oblicz wymiary silosu przejazdowego do przechowywania wyprodukowanej kiszonki z kukurydzy-wypełnij tabelę 7.

Sporządzając dokumentację korzystaj z zamieszczonych w zadaniu dokumentów. Wyniki analiz wykonanych obliczeń zapisz w zamieszczonych w arkuszu tabelach. Wszystkie formularze znajdują się w arkuszu egzaminacyjnym.

Skład mleka (z ostatniego próbnego udoju)

Grupa laktacyjna	Liczba krów	Mleko [kg]	Tłuszcz* [%]	Białko* [%]	Stosunek [tl/bi]	Mocznik* [mg/l]	L.krów moczn.<100
1-40 dni	1	25,0	3,50	3,06	1,14	116	0
41-100 dni	12	30,6	4,13	3,24	1,27	251	0
101-200 dni	23	25,8	4,50	3,49	1,23	256	0
pow.200 dni	22	19,2	4,99	3,88	1,29	217	1
nlak	7	23,8	4,74	3,66	1,3	279	0
Razem	65	25,0	4,37	3,59	1,27	245	1

*wyliczane jako proste średnie arytmetyczne, nieuwzględniające kg mleka od poszczególnych krów

Kontrola stanu dawki pokarmowej na podstawie ilości mocznika w mleku

Faza po wycieleniu	Poziom mocznika	Diagnoza	Zalecenia
1-40 dnia	<150	niedobór białka/ nadmiar energii	zwiększyć udział pasz wysokobiałkowych, np. mieszanki treściwe o dużej zawartości białka, śruty poekstrakcyjne
	150-250	zbilansowane	utrzymanie dobrego bilansu energetyczno-białkowego
	>250	nadmiar białka/ niedobór energii	zwiększyć udział pasz wysokoenergetycznych, np. mieszanki treściwe o dużej zawartości energii, melasowane wysłodki buraczane

Dzienna dawka pokarmowa dla krowy w laktacji od 1-40 dni

Lp.	Rodzaj paszy	Kg paszy dla 1 krowy
1.	Kiszonka z kukurydzy z dodatkiem 0,5% mocznika	25
2.	Wysłodki buraczane melasowane	2
3.	Sianokiszonka z życicy trwałej I pokos kłoszenie	8
4.	Siano łąkowe II pokos kłoszenie	5
5.	Mieszanka treściwa E Energia	3

Zawartość składników pokarmowych w 1 kg pasz stosowanych w gospodarstwie

Lp.	Rodzaj paszy	Zawartość składników pokarmowych w 1 kg paszy		
		MJ	b.og [g]	s.m. [g]
1.	Kiszonka z kukurydzy z dodatkiem 0,5% mocznika	1,18	24	188
2.	Wysłodki buraczane suszone	5,19	85	897
3.	Sianokiszonka z życicy trwałej I pokos kłoszenie	2,16	53	350
4.	Siano łąkowe II pokos kłoszenie	4,72	105	860
5.	Mieszanka treściwa E Energia	7,25	140	881
6.	Mieszanka treściwa wysokobiałkowa Radikal	6,5	220	881

Dopuszczalne dzienne pobranie mocznika przez krowę wynosi

1 g mocznika na każde 4 kg masy ciała krowy

Dzienna norma na energię i składników pokarmowe dla krowy o masie ciała 600 kg

Rodzaj zapotrzebowania	Normowane składniki pokarmowe		
	Energia netto [MJ]	Białko ogólne [g]	Sucha masa [g]
Zapotrzebowanie bytowe dla krowy o masie ciała 600 kg	35,5	470	Obliczana według wzoru poniżej
Zapotrzebowanie na produkcję 1 kg mleka o 3,5% tłuszczu	3,0 MJ/kg mleka	80 g/kg mleka	

Wzór do obliczenia dziennego zapotrzebowania na suchą masę :

$$\text{Sucha masa} = (0,025 \times mc) + (0,1 \times y)$$

gdzie

mc = masa ciała w kg

y = dzienna produkcja mleka w kilogramach

Masa objętościowa 1m³ kiszonki z kukurydzy – 650 kg**Czas na przeznaczony wykonanie zadania wynosi 180 minut.****Ocenię podlegać będzie 5 rezultatów:**

- analiza wyników składu mleka z ostatniego próbnego udoju,
- dzienne zapotrzebowanie na składniki pokarmowe krowy zagrożonej uwzględniające wyniki składu jej mleka,
- dawka pokarmowa dla krowy po uwzględnieniu zaleceń żywieniowych,
- analiza dopuszczalnej zawartości mocznika pastewnego w dawce,
- roczne zapotrzebowanie na kiszonkę z kukurydzy z dodatkiem 0,5% mocznika pastewnego dla stada krów oraz pojemność i wymiary silosu przejazdowego do magazynowania kiszonki z kukurydzy.

Tabela 1. Analiza wyników składu mleka z ostatniego próbnego udoju

Wyszczególnienia	Liczba krów	Kg mleka	Tłuszcz [%]	Białko [%]	Mocznik [mg/l]
Grupa laktacyjna krów 1 – 40 dni					
Diagnoza na podstawie zawartości mocznika w mleku					
Zalecenia żywieniowe					
Nazwa mieszanki - proponowana do zbilansowania dawki pokarmowej dostępna w gospodarstwie.					

Tabela 2. Dienne zapotrzebowanie na składniki pokarmowe krowy zagrożonej uwzględniające wyniki składu jej mleka

Rodzaj zapotrzebowania	Normowane składniki pokarmowe		
	energia netto [MJ]	białko ogólne [g]	sucha masa [kg]
Zapotrzebowanie bytowe dla krowy o masie ciała 600 kg	35,5	470	
Zapotrzebowanie produkcyjne			
Zapotrzebowanie ogólne (dzienna norma na składniki pokarmowe)			

Tabela 3. Dawka pokarmowa dla krowy po uwzględnieniu zaleceń żywieniowych
(w szare pole należy wpisać informacje dotyczące mieszanki wybranej z dostępnych w gospodarstwie i obliczyć zawartość składników pokarmowych w dawce)

Pasza	Zawartość składników w 1kg paszy			Kg paszy dla 1 krowy	Zawartość składników pokarmowych w dawce dla 1 krowy		
	EN [MJ]	b.og [g]	s.m. [g]		EN [MJ]	b.og [g]	s.m. [kg]
Kiszonka z kukurydzy z dodatkiem 0,5% mocznika	1,18	24	188	25			
Wysłodki buraczane melasowane	7,61	114	900	2			
Sianokiszonka z życicy trwałej I pokos kłoszenie	2,16	53	350	8			
Siano łąkowe II pokos kłoszenie	4,72	105	860	5			
RAZEM w dawce							
Norma według obliczeń w tabeli powyżej							
Ocena zbilansowania dawki wpisać "Tak" jeżeli zawartość wszystkich składników pokarmowych w dawce jest równa lub różni się +/- 10% w stosunku do Normy							

Tabela 4. Analiza dopuszczalnej zawartości mocznika pastewnego w dawce

Wyszczególnienia	Obliczenia
Dopuszczalna norma mocznika pastewnego w dawce dla krowy o masie ciała 600 kg (w g)	
Zawartość mocznika pastewnego pobranego z kiszonką z kukurydzy zawierającą 0,5% mocznika (w g)	
Ocena zgodności pobrania mocznika z dopuszczalną normą. <i>*niewłaściwe skreśl</i>	<i>przekracza normę/ nie przekracza normy*</i>

Tabela 5. Roczne zapotrzebowanie na kiszonkę z kukurydzy z dodatkiem 0,5% mocznika pastewnego dla stada krów
(wyniki należy zaokrąglić do liczb całkowitych)

Liczba krów w stadzie	Dzienna dawka kiszonki z kukurydzy dla 1 krowy [kg]	Dzienna ilość kiszonki z kukurydzy dla stada krów [kg]	Roczne (365 dni) zapotrzebowanie na kiszonkę z kukurydzy [t]	Rezerwa 30% [t]	Zapotrzebowanie roczne razem z rezerwą [t]

Tabela 6. Obliczenie rocznego zapotrzebowania na mocznik pastewny stanowiący 0,5%-owy dodatek w kiszonce z kukurydzy

Zapotrzebowanie na mocznik pastewny	
-------------------------------------	--

Tabela 7. Pojemność i wymiary silosu przejazdowego do magazynowania kiszonki z kukurydzy

Wyszczególnienie	Obliczenia
Masa 1m ³ kiszonki z kukurydzy zawierającej 0,5% mocznika [t]	
Objętość magazynowanej kiszonki [m ³] <i>(wynik zaokrąglaj do liczby całkowitej)</i>	
Wysokość składowania kiszonki [m]	2 m
Szerokość silosu przejazdowego [m]	10 m
Długość silosu [m] <i>(wynik zaokrąglaj do liczby całkowitej)</i>	
Wymiary silosu : wysokość [m] × szerokość [m] × długość [m]	